

Indicadors de conjuntura econòmica

ÍNDEX DE PREUS DE CONSUM, DE PREUS INDUSTRIALS I DE PRODUCCIÓ INDUSTRIAL

CATALUNYA 2018-2019

	Variació mensual (%)	Variació interanual (%)
Índex de preus de consum ¹	0,1	0,9
Índex de preus industrials ²	-0,4	-0,9
Índex de producció industrial	-	-1,2 ³

Font: Idescat.

1) Darrera dada: desembre 2019.

2) Darrera dada: novembre 2019.

3) Variació interanual de l'índex dels onze primers mesos de l'any (2018-2019) corregit d'efectes de calendari.

Indicadors de mercat de treball

ATUR REGISTRAT, CONTRACTES I AFILIACIÓ

CATALUNYA Desembre 2019

		Var. Interanual (%)
Atur registrat ¹	388.124	-1,2
	Homes	169.604
	Dones	218.520
Ctes. indefinits ¹	29.034	1,2
	Homes	15.564
	Dones	13.470
Ctes. temporals ¹	202.929	3,3
	Homes	102.128
	Dones	100.801
Afiliació. Total Sistema ²	3.430.796	1,8

1) Font: Observatori del Treball i Model Productiu. Departament de Treball, Afers Socials i Famílies.

2) Font: Seguretat Social. Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions.

Informe sobre el treball autònom col·lectiu

EL TREBALL AUTÒNOM COL·LECTIU EN EL CONTEXT DELS AFILIATS AL RETA

Els autònoms persones físiques representen el 58,7% del total de les afiliacions al RETA. La resta són altres tipologies de treball autònom en què aquest no es desenvolupa de manera estrictament individual.

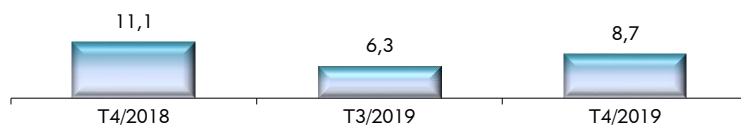
De les afiliacions incloses en aquest segon grup, n'hi ha que es poden classificar com a autònoms col·lectius. Per començar, hi trobem els membres de societats cooperatives i de societats col·lectives. Es tracta de persones que desenvolupen la seva feina conjuntament, a través d'aquests tipus de societats.

Tot i que les dades d'afiliació no permeten disgregar aquests dos col·lectius, conjuntament suposarien prop del 18,7% del total d'afiliacions al RETA.

Aquests no són els únics afiliats al RETA amb un caràcter societari. L'altre gran col·lectiu és el que s'inclou dins de la categoria de membres d'òrgans d'administració de societats mercantils capitalistes (15%). Finalment, el 7,6% restant englobaria perfils molt diversos. Aquí hi trobaríem des de col·legis professionals, a ajudes familiars, passant per membres de congregacions religioses.

INDICADOR DE CLIMA EMPRESARIAL

CATALUNYA 2018-2019

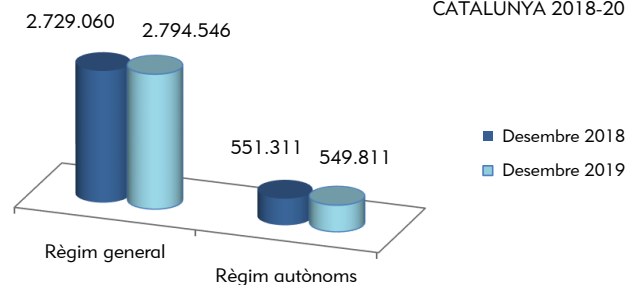
Unitats: Marxa del negoci. Saldo de respostes (diferència entre percentatges de resposta "Alça" i "Baixa"). Evolució respecte del trimestre anterior.

Font: Idescat.

Els preus de consum han pujat el 0,1% aquest darrer mes de desembre, fet que situa la variació interanual en el 0,9%. Al mes anterior, els preus industrials van baixar el 0,4%, mantenint la variació interanual en el -0,9%. La producció industrial dels onze primers mesos del 2019 ha estat l'1,2% més baixa que la del mateix període de l'any anterior. El clima empresarial del darrer trimestre de l'any, tenint en compte la marxa del negoci, tot i ser positiu i haver millorat respecte del tercer trimestre, és inferior al d'ara fa un any.

AFILIACIÓ A LA SEGURETAT SOCIAL

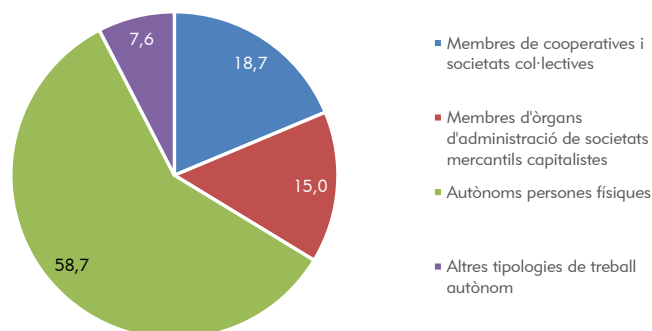
CATALUNYA 2018-2019

Al mes de desembre¹ l'afiliació a la Seguretat Social ha augmentat un 1,8% respecte al mes de desembre de l'any anterior. En el mateix període els treballadors afiliats al règim general² han tingut un increment del 2,4% i els treballadors afiliats al règim especial d'autònoms³ han tingut un decrement del 0,3%.

(1) Afiliats en alta el darrer dia del mes. (2) Excloso del règim general el Sistema Especial Agrari i el Sistema Especial de Treballadors de la Llar. (3) Inclòs el Sistema Especial per a Treballadors per Compte Propi Agraris -SETA-.

Distribució del treball autònom per tipologies segons percentatge d'afiliacions al RETA

Font: elaboració pròpia a partir de les dades d'afiliació a 31 de desembre de 2017 facilitades per Idescat (en el cas dels autònoms pròpiament dits). Per a les tipologies de treball autònom col·lectiu s'ha procedit a estimar el percentatge a partir de l'MCVL, INE, una mostra del 4% dels afiliats totals.

EL TREBALL AUTÒNOM COL·LECTIU

El 30 de setembre de 2019 el Ple del Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya va aprovar l'informe *El treball autònom col·lectiu*.

En el present informe s'estudien amb detall les formes de treball autònom que s'exerceixen de manera col·lectiva, sovint sota la forma jurídica d'una societat.

La dinàmica empresarial i l'evolució del mercat de treball han afavorit el desenvolupament del treball autònom col·lectiu, fet que d'una banda demostra les potencialitats intrínseques d'aquesta forma d'organització econòmica i de treball, però de l'altra ha propiciat situacions que evidencien un seguit de mancances i poden conduir a situacions de precarietat laboral.

L'objectiu de l'informe és analitzar aquesta realitat, tant a partir de les dades estadístiques disponibles, com de la normativa aplicable i la recerca especialitzada. Per complementar aquesta anàlisi s'ha comptat amb aportacions de persones expertes en aquest àmbit, que han participat en sessions de treball conjuntes amb els membres del grup de treball i dels serveis tècnics del CTESC.

El punt de partida és l'anàlisi del **concepte i del règim jurídic del treball autònom col·lectiu**. A partir de les aportacions doctrinals, s'identifiquen els trets definitoris del concepte de treball autònom col·lectiu: prestació de treball duta a terme per persones físiques, amb caràcter habitual, amb ànim de lucre, generalment organitzada en comú, sota la forma jurídica d'una entitat; i concebut com una forma d'autoocupació, en donar-se en la mateixa persona la doble condició d'empresari o soci i la de treballador.

Aquestes notes permeten fer una primera classificació de les formes jurídiques que encaixen en el concepte de treball autònom, si bé aquesta taxonomia no sempre és clara i admet la ubicació d'algun tipus societari en la zona grisa. A continuació l'informe descriu breument el règim jurídic d'aquestes formes societàries i identifica els avantatges que presenten, així com les particularitats que les diferencien.

Les formes jurídiques analitzades que es consideren incloses en el concepte de treball autònom col·lectiu són les cooperatives de treball associat, les cooperatives de serveis, les societats de responsabilitat limitada (inclosa la societat limitada nova empresa), les societats civils, les col·lectives i les comanditàries simples, així com les societats professionals, les cooperatives agràries i les societats agràries de transformació.

El tercer apartat de l'informe conté una **quantificació del treball autònom col·lectiu** a partir de dues fonts estadístiques diferents: d'una banda, les afiliacions en alta registrades cedides per Idescat i de l'altra, la base de dades de la Mostra continua de vides laborals, elaborada a partir d'una mostra d'aproximadament el 4% de les afiliacions. S'analitzen les característiques de dos

col·lectius inclosos en el concepte de treball autònom col·lectiu: d'una banda, els membres de societats cooperatives i de societats col·lectives i, de l'altra, els membres d'òrgans d'administració de societats mercantils (vegeu el tercer gràfic de l'anvers).

Amb dades a 31 de desembre de 2017, es constata que les característiques d'aquests dos col·lectius d'autònoms societaris no difereixen gaire. Així mateix, es detecta que tenen una propensió més gran que el conjunt del treball autònom a ubicar-se als sectors industrial i de la construcció.

L'apartat quart de l'informe analitza els **riscos** associats al treball autònom col·lectiu, juntament amb les potencialitats i els reptes de futur. S'exposen tres riscos: en primer lloc, els relatius a la governança interna, atès que poden sorgir problemes de funcionament a mesura que creix la societat en nombres de socis. Pel que fa a les cooperatives, la gestió interna pot esdevenir més difícil per les exigències derivades del principi de participació democràtica dels seus membres.

En segon lloc, es posa el focus en les condicions en què es presta el treball, atès que en aquestes societats prima l'autonomia de la voluntat, fet que d'una banda afavoreix l'adaptació a les necessitats del mercat i de l'empresa, però de l'altra pot generar disfuncions, si comporta un empitjorament de les condicions de treball. Per últim, s'analitza el possible ús fraudulent de la forma cooperativa per eludir l'aplicació de la normativa laboral i de SS.

Entre les **potencialitats** del treball autònom col·lectiu en general i de les cooperatives en particular, destaca, entre d'altres, el valor dels principis cooperatius, que es projecten en l'activitat diària de les organitzacions, així com una resistència més gran a les situacions de crisi i millor qualitat de l'ocupació. D'igual manera, es constata la validesa de les formes cooperatives tradicionals (les cooperatives de treball associat i les cooperatives de serveis) i la dels nous tipus societaris (les cooperatives de dos socis i les de foment empresarial previstes a la Llei catalana de cooperatives, entre d'altres) per donar suport a l'emprenedoria i resposta a les necessitats de les persones treballadores autònomes.

Per últim, s'analitza la potencialitat del treball autònom col·lectiu per donar cobertura jurídica al treball en plataformes digitals.

L'apartat quart conté un llistat de **reptes** als quals ha de fer front aquesta forma de treball autònom, entre els que destaquen la necessitat de disposar d'un marc normatiu favorable, l'accés al finançament, la importància de la tecnologia i la transparència en la governança.

El darrer apartat conté les **consideracions i recomanacions** que fa el CTESC a partir del contingut de l'informe.

Per a més informació podeu consultar el nostre web.